

Bizitza sistemak

DIANA FRANCO EGUREN

Bizitzak dena inguratzen du, mugatua eta hauskorra da. Bizitza onak bizitzeko, gorputzak zer egin badaikiela iruditzen zait, buruak ordea, nahiz eta jakin (ondo informatuta dagoenean), askotan gorputza nahita isiltzen duela ikusten dut. Isiltze horretan burua beste buru batzuekiko harremanetara irekitzen da: sistema. Batzuetan sistema mendekotasun harremanetan oinarritzen da, gorputza beste buru eta interesen menpe jarrita. Bestetan, sistema elkarrekikotasun harremanen baitan eraikitzen da.

Aste honetan zientzia fikziozko pelikula bat ikusi dut: teknologia aurreratuenez eta oparotasun materialez beteriko munduan bizi zen zibilizazio batean, guraso batek kanpora joan behar zuen lanera zebait urtez, hiltorian zeukan alabari tratamendua ordaintzeko; euren gorputzak aldentzen eta isiltzen ziren. Euren sisteman, gailu aurreratuenak eskuragai zeuden, osasuna gorputzak menderatzeko tresna bilakatu zen.

Garaiotan ere, pertsona askok bizitza kontuengatik migratzen du, buruak nahi ez baina euren gorputzak behar dituen aldaketak egitera behartzen ditu. Pertsona migratuekin lantegiak egin ditudanean eta Osakidetza aplikazioa mugikorrean jartzen dugunean aurretiko hitzorduak hartzen ikasteko, Osakidetza hitzaren esanahia azaltzen diet: lankidetzat bat herritarren osasuna zaintzeko; hunkituta geratzen dira. Ez da gutxiagorako, bizitza babesteko sistemak altxor bat dira. Amerikako Estatu Batuetan, baliabiderik ez duten haurrek limoi zukua saltzen dute ebakuntza bat finantzatzeko, edota crowdfunding bat egiten dute dohaintzak lortzeko. Mexikotik gertu daudenak beste aldera joaten dira, han osasuna unibertsala delako; nire alabak berak Mexikoko osasun publikoko zerbitzuak erabili behar izan zituen behin, eta arreta bikaina eskaini ziguten. Azken asteetan, ordea, botere guztiak gerrarako sistemak sortzeko beharraz dihardute. ●

Sua eten da, okupazioa ez

AXIER LOPEZ

470 eguneko genozidioaren ostean, su-etena indarrean sartu da Gazan. Lehen faseak 42 egun iraungo luke eta 33 israeldar eta 1.890 palestinar aske uztea eta egunero laguntzaz betetako 600 kamioi Gazara sartzeari aurreikusitako eremu populatuetatik bakarrik erretiratu beharko dute, eta eguneko hamalau orduz jarraitu ahal izango dute aireko "zaintza" operazioekin.

Akordio oso ahula da. Netanyahuk azpimarratu duenez, Trumpek ziurtatu dio "su-etenen aldi baterako izaera". Eta Trumpek zein Bidenek "erabateko babesa" eman diote Gazan genozidioa berriz abiatzeko, "Israelek uste badu negoziazioak ez doazela inora".

Oro har, nahiz eta preso eta bahituen trukea egon, eta gazatarrak orain beldur gutxiagorekin suntsituriko kaleetara irten, sakoneko arazoa, okupazioa, ez du su-etenen konponduko.

NORK AGINTZEN DU HEMEN?

Trumpen ordezkari Steve Witkoff-ek egindako gestioen garrantzia azpimarratu dute Israelgo hainbat komunikabidek. Edonola ere, argi ikusten da, interesa izanez gero, AEBak gai direla Netanyahuren gaintetik jartzeko, eta alde aurretik berak errefusatu zuen zerbait orain onar dezan. Beraz, ez dira gutxi pentsatzen dutenak Netanyahu oztipoa dela "normalizazioaren" estrategia horretan. Baina, jakina, AEBetako gobernuaren barruan ere badira

Mendebaldeko Asia kontrolatzeko irtenbide bakarra indarkeria dela defendatzen dutenak, Afganistan, Irak, Siria edota Yemenen ondotox dakitenez.

MARMOTAREN EGUNA

Sionisten okupazio, zapalkuntza, segregazio eta krimenen etenalditxoak ikusiko dugu egunotan. Su-eteneke biziak salbatzen dituzte eta, beraz, poza agertu da Gazan. Baina azken bi hamarkadetan Israelgo Armadak Gazan sarraskiak egin ditu 2004, 2006, 2008-2009, 2011, 2014, 2018, 2019 eta 2021ean. Urte horietako bakoitzean lortutako su-etenen itunek ez zuten balio izan sionisten hurrengo sarraskia eragozteko.

Erresistentzia ez dute garaitu baina testuingurua okerragoa da palestinarrentzat. Erresistentzia berrantolatuko beharko dute, suntsituriko herrialde batean, baja askorekin eta, batez ere, eskualdearen egoera askoz kaskarragoa izanik. Siria fundamentalisten eskuetan dago, iparraldea gerran, mertzenario turkiarrek okupatua, eta hegoaldean sionistek lur gehiago lapurtu dute. Libano krisi batean da, Hezbola oso kaltetuta dagoela. Eta Iran inperialismoaren jo-puntuak dago.

Dena dela, akordio hau porrota da Israelentzat, Libanon negoziatutakoa bezalaxe. Hamas eta Hezbola ez dituzte desagerrarazi, eta palestinarrek ez dute masiboki beren lurretik alde egin. Izan ere, palestinarrek diotenean erresistentzia garaitzea dela, ez da kapritxo hutsa, estrategia baizik. ●